

Economics». – 2017. – № 3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe?. – Заголовок з екрану.

3. Бабенко Л.В. Прикладні аспекти обліку та внутрішнього контролю розрахунків із постачальниками і підрядниками / Л.В. Бабенко, В.В. Фесенко, К.Ю. Цьома // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит – 2016. – Вип. 4(04). – С. 419-424.

ПОДАТКОВЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ ЯК ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Кирчата І.М., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Відмінною рисою українського податкового права є внесення постійних змін в законодавство про податки і збори. В результаті платник податків не в змозі вчасно зорієнтуватися в методиках розрахунку податків, особливо більш складних, таких як ПДВ і акцизи. На тлі названих проблем актуальним є кваліфікована допомога фахівців, які допоможуть вирішити конкретну проблему, або періодично консультивати зі складних питань, або взяти клієнта-платника податків на постійне абонентське обслуговування, здійснюючи за клієнта його функції за розрахунками з бюджетом.

Податкове консультивання – це підприємницька діяльність з надання платникам податків консультаційних, інформаційних та представницьких послуг в сфері оподаткування, яка надається незалежними від податкових органів суб'єктами, з метою розв'язання проблем клієнта або створення умов, при яких клієнт зможе це зробити самостійно. До послуг податкових консультантів відноситься відновлення і ведення податкового обліку, складання документів для обчислення податкових баз, підбір документів, які обґрунтовують податкові пільги, складання податкових декларацій. Крім того, консультанти можуть розробляти алгоритми оптимізації оподаткування, пропонуючи клієнтові змінити податковий режим або переобладнати виробництво, а також виступати в судових розглядах на стороні клієнта або виступати від його імені.

Одним з захисних факторів на користь клієнта є обов'язок консультанта бути членом однієї з самоорегульованих організацій, яка здійснює внутрішній контроль за професійною етикою і порядністю своїх членів.

Основоположним принципом є об'єктивність консультанта, який передбачає, що запропоновані методи і рекомендації вирішення проблеми замовника розроблялися без будь-якого тиску як з боку замовника, так і сторонніх осіб, в тому числі фінансових інтересів консультанта. Об'єктивність роботи консультанта залежить від ступеня його незалежності від зовнішніх людей і керівництва клієнта, а також інших відносин, в які включено консультант. Незалежність і об'єктивність є одним з важливих умов побудови довіри клієнта до консультанта.

Принцип конфіденційності інформації також притаманний податковому консультуванню, оскільки для позначення всіх аспектів проблеми, з якою звернувся замовник, клієнтові доведеться забезпечити доступ до значного обсягу інформації, в тому числі строго службової, інакше недолік відомостей не дозволить достовірно діагностувати проблему, яку належить вирішувати податковому консультанту.

До етичним принципів податкового консультування слід віднести сумлінність і професійну компетентність консультанта. Сумлінність консультанта проявляється в повноті і якості послуг, що надаються. Підготовці рекомендації щодо вирішення проблеми передують стадія діагностики, на якій консультант збирає інформацію всередині і за межами господарюючого суб'єкта, аналізує причини ситуації, що склалася і визначає очікування клієнта. При цьому, підтверджуючи свою професійну компетентність, консультант повинен запропонувати кілька альтернативних варіантів рішення і змалювати кінцеві результати після впровадження кожного рішення в практику. Вироблені рішення зазвичай підкріплюються розрахунками, наводяться позитивні і негативні моменти по кожному варіанту.

Аналізуючи практику податкового консультування, багато економістів найчастіше проводять аналогію з аудитом, виділяючи в процесі податкового консультування три етапи: попередній, аналітичний і заключний. Істотною відмінністю від аудиту є зміст кожного з етапів.

У попередньому етапі можна виділити фази підготовки і діагностики проблеми. У першій здійснюється контакт клієнта з консультантом, позначення проблеми, укладення договору. У фазі діагностики збирається інформація, вивчається нормативна база і судова практика, виявляються особливості функціонування клієнта, що впливають на специфіку оподаткування.

Аналітичний етап включає обробку зібраної інформації і вироблення рекомендацій щодо вирішення проблеми. Аналіз відомостей виявляє причини виникнення, правильність розуміння клієнтом проблеми, визначає основні напрямки по виробленню рекомендацій. Вироблення альтернатив передбачає опис алгоритму впровадження всіх можливих рішень, при цьому слід відразу виключити ті методики, впровадження яких відразу можна оцінити як неефективне.

До заключного етапу слід відносити впровадження рішення і оцінку результатів. Даний етап носить практичний характер на відміну від перших двох, коли вживаються заходи щодо зняття проблеми, а потім визначається ефект і розробляються подальші кроки з урахуванням змін, внесених консультантом в ході впровадження рішення.

Таким чином, не дивлячись на відсутність законодавчої бази, податкове консультування сформувалося як процес і як спеціальність з надання консультаційних послуг. У своїй діяльності консультант зобов'язаний слідувати принципам податкового консультування та не розголошувати інформацію, яку надав клієнт.

Необхідність розвитку даної професії підтверджується кількістю клієнтів і сформувалася методикою здійснення податкового консультування, що досить важливо в рамках діючих економічних процесів в Україні, пов'язаних з постійним оновленням бухгалтерського та податкового законодавства, гармонізацією бухгалтерських стандартів.

ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ТА ЙОГО ЕФЕКТИВНІСТЬ

*Кирчата І.М., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

На оптимальному поєднанні економічних та юридичних засад почав розвиватися податковий менеджмент як особливий економіко-правовий інститут, який стосується всіх сфер діяльності організації.

Податковий менеджмент є одним з підвидів фінансового менеджменту, виконуючи відповідну функцію в системі управління. Беручи до уваги все різноманіття підходів до виявлення змісту поняття менеджмент, податковий менеджмент можна охарактеризувати як управління податками, здійснюване організаціями-платниками податків в макроекономічному середовищі, в якій вони реалізують свої виробничі можливості.

Оскільки податковий менеджмент – це система відносин, що виникають з приводу організації і руху грошового потоку від суб'єктів оподаткування до бюджетів різних рівнів, отже, в його завдання входить належна організація системи управління оподаткуванням в цілому і його окремих підсистем. Таке тлумачення пов'язане з розумінням багатьох аспектів складної системи і визначається різноманітними структурними побудовами, кожне з яких представляє собою структурно-функціональний аспект системи управління оподаткуванням.

Специфічним об'єктом податкового менеджменту виступають економічні відносини підприємств і організацій з державою, що виникають в процесі формування доходів бюджету і в податкових платежах, що визначають грошові (або фінансові) потоки, які відображають рух боргових вимог.

Податкові платежі фірми, знижуючи чистий дохід, впливають на рівень достатності її капіталу. При цьому тягар податків розподіляється на доходи нерівномірно, оскільки в податковому законодавстві є ряд положень і винятків, які сприятливі для одних видів доходів і несприятливі для інших. Передбачати зміни податкової політики країни, законодавчої бази оподаткування і оцінити їх – завдання податкового менеджера. Фінансове керівництво фірми зазвичай прагне максимально знизити підлягають виплаті податки, для чого ведеться робота по виявленню і використанню легальних можливостей мінімізації податків.

Податковий менеджмент – це не тільки керуюча, але і керована система, оскільки вона знаходиться під впливом державного впливу через податкове, валютне, митне, грошово-кредитне регулювання.